

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Letnik LXXX. Ljubljana, 24. februarja 1943-XXI.

Štev. 3.

Izhaja mesečno. — Leto 1943. — Naročnina: 25 lir letno.

3.

Ob šestdesetletnici prevzvišenega gospoda škofa dr. Gregorija Rožmana 9. marca 1943.

Od svoje ustanovitve do danes je imela ljubljanska škofija osem in dvajset škofov, pa nobeden ni nosil pastirske palice v tako težkih časih, kakor sedanji, devetindvajseti, prevzvišeni gospod dr. Gregorij Rožman. Dogajalo se je tudi v prejšnjih časih v naših krajih marsikaj hudega, zlasti v turških časih, ko je škofija veliko trpela. Pa se je sovražnik vselej hitro umaknil in se je ljudstvo vračalo iz hribov in utrjenih taborov v svoje izropane in požgane domove. Danes pa so tisti, ki ropajo, požigajo in more, domačini, naši rodni bratje, ki se nočejo umakniti, ampak hočejo deželo in ljudstvo zaslužiti brezbožnemu komunizmu. Naše ljudstvo živi v strahu in trepetu, ko ni varno ne imetja, ne življenja. Vse to trpljenje povzroča blagemu srcu dobrega nadpastirja velike bolečine, ko gleda, kako volkovi mrevarijo njegovo čredo, pa ji ne more pomagati.

Druga pekoča rana v njegovem srcu je toliko izgubljenih ovčic, ki ne poslušajo njegovega glasu, ampak mu z obrekovanjem in sovraštvom vračajo njegovo ljubezen.

Sredi teh silnih viharjev se je približala dobremu nadpastirju na njegovi življenjski poti pomembna postaja: 9. marca t. l. bo dopolnil šestdeset let svojega življenja.

Ta dan bo okoli svojega škofa v duhu zbrana vsa ljubljanska škofija, kar je še zveste sveti katoliški Cerkvi — in to je njena ogromna večina. Kakor se mornar v temni noči sredi razburkanega morja ozira na svetilnik, ki mu sveti iz varnega pristanišča, tako gleda naše ljudstvo v teh temnih časih na svojega škofa, ki mu je v resnici svetilnik, v sedanjih burnih časih edini pravi voditelj iz teme k luči, iz besnih viharjev v varno pristanišče.

Zato se bodo na njegov letošnji rojstni dan iz stotisočev src dvigale v nebo goreče molitve za njegov blagor, da bi dobri Bog rešil pastirja in čredo iz sedanjih stisk ter ju pripeljal v lepše, boljše čase.

Župnijskim in duhovnijskim uradom ter rektorjem samostanskih cerkva!

V nedeljo, dne 7. marca 1943, naj se vernikom oznani, da bo naš prevzvišeni gospod škof v torek, dne 9. marca, dopolnil šestdeset let svojega življenja. Priporoči naj se jim, naj ta dan molijo zanj in na njegove namene ter darujejo v isti namen sveto obhajilo.

Pri sv. maši naj se 9. marca moli kot imperata oratio pro Episcopo dioecesano.

Člani stolnega kapitlja bodo ta dan maševali za škofa in na njegove namene. Pričakuje se, da bodo iz hvaležnosti do svojega ordinarija storili isto tudi drugi duhovniki.

V nedeljo, dne 14. marca, naj se združi s papeževo proslavo spomin škofove šestdesetletnice. Tako se bomo Bogu zahvaljevali, da je dal svetu tako dobrega papeža in naši škofiji za blagor vernikov tako gorečega škofa.

V Ljubljani, dne 18. februarja 1943.

Ign. Nadrah,
gen. vikar.

4.

Odpustek za molitev ob zračnih napadih.

DECRETUM

*Indulgentia plenaria conceditur piam invocationem recitantibus
aërearum incursionum tempore.*

Ssmus D. N. Pius div. Prov. Pp. XII, paterna caritate gregis Sibi commissi saluti semper intentus, preces quorundam fidelium, qui hisce temporibus ob aëreas incursiones in vitae discrimine versantur, libenter accipiens, in Audientia infra scripto Cardinali Paenitentiario Maiori die 19 vertentis mensis concessa, benigne elargiri dignatus est ut christifideles omnes, qui, quotiescumque civitates aliaque loca aëreae incursiones aggrediuntur, saltem contriti cum vero amoris in Deum et suorum peccatorum doloris actu, invocationem »Jesu, miserere mei«, quavis lingua redditam (Moj Jezus, usmiljenje!), devote recitaverint, Indulgentiam plenariam consequi valeant.

Praesenti valituro tantum hoc bello perdurante. Contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Datum Romae, e S. Paenitentiaria Apostolica, die 23 Dec. 1942.

N. Card. Canali, Paenitentiarius Major.
S. Luzio, Regens.

L. S.

5.

Kanonična vizitacija in birmovanje l. 1943.

Letos bi prišle na vrsto dekanije (Kamnik), Ribnica in Višnja gora, od lani pa so ostale še vse tri dekanije, ker ni bilo mogoče nikjer izvršiti vizitacije in birmovanja. Rad bi letos vsaj v večjih župnijah vseh petih dekanij podelil zakrament svete birme, če bodo razmere dopuščale. Gospode dekane prosim, da mi sporoče želje gg. župnikov in svoje mnenje. Čas in način bi se pozneje določil. Prav pa je, da gospodje kateheti otroke pripravljajo. Vso zadevo pa izročam v roke mogočne Pomočnice kristjanov.

V Ljubljani, dne 20. februarja 1943.

† Gregorij,
škof.

6.

Konference v letu 1943.

A. Za pastoralne konference določim v smislu čl. 44., odst. 1. Zak. lj. šk., sledeča vprašanja:

I. Za pomladansko konferenco:

1. *Odium Dei et odium proximi* (a. quid sit eiusque malitia; b. quibus mediis in animis fidelium efficaciter extirpari possit).
2. *Bratovščina krščanskega nauka*: čl. 266. Zak. lj. šk. Past. inštr. str. 182 sl. (a. njen namen; b. konkretni predlogi za njeno ustanovitev v župniji).

II. Za jesensko konferenco:

1. *Dogma de communione sanctorum explicetur* (s posebnim ozirom na praktični pomen za versko življenje poedinca in farnega občestva).
2. *Dispozicija za homiletično izrabo* Jan 15, 9—12.

B. Za konference Sodalitatis Ss. Cordis Jesu določam v smislu čl. 51., odst. 2. Zak. lj. šk., naj se med drugim obravnava:

Duhovno branje (njega korist za duhovnika osebno in za duše, ki jih vodi; katere duhovne knjige so za to najbolj primerne in koristne; Past. inštr. str. 13).

V Ljubljani, dne 20. februarja 1943.

† Gregorij,
škof.

7.

Novomašniki leta 1943.

V mašnike bodo letos posvečeni sledeči bogoslovci ljubljanske škofije iz VI. letnika:

1. Alojzij Avguštin, rojen v Radovljici dne 14. julija 1918.
2. Valentin Brgant, rojen v župniji Škofja Loka 14. febr. 1916.
3. Janez Ferdin, rojen v župniji Žabnica dne 20. avgusta 1916.
4. Jožef Gole, rojen v župniji Dobrnič dne 21. septembra 1916.
5. Peter Golob, rojen v župniji Naklo dne 21. junija 1918.
6. Franc Kastelic, rojen v župniji Št. Lovrenc 28. sept. 1918.
7. Franc Kern, rojen v župniji Velesovo dne 7. decembra 1917.
8. Janez Kmet, rojen v župniji Sela pri Šumberku 27. marca 1917.
9. Ciril Lavrič, rojen v Žabnici dne 16. marca 1918.
10. Franc Lokar, rojen v župniji Višnja gora dne 13. marca 1917.
11. Janez Ostronjč, rojen na Vinici dne 10. julija 1917.
12. Jožef Perčič, rojen v župniji Smarje dne 20. februarja 1918.
13. Stanislav Perčič, rojen v Želimljah dne 18. aprila 1917.
14. Anton Polda, rojen v župniji Gorje dne 4. junija 1916.
15. Leopold Povše, rojen v Žužemberku dne 15. avgusta 1915.
16. Vojnimir Seljak, rojen v župniji Žiri dne 29. aprila 1915.
17. Božidar Slapšak, rojen v Radovljici dne 16. oktobra 1917.
18. Vincencij Šega, rojen v Grahovem pri Cerknici 29. maja 1917.

19. Matija Š i n k , rojen v župniji Škofja Loka dne 23. oktobra 1915.
 20. Melhior Š k o d a , rojen v župniji Čatež pod Zaplazom 5. jan. 1916.
 21. Viktor Z o r m a n , rojen v Velesovem dne 15. februarja 1918.

Subdiakoniat so prejeli v nedeljo, dne 21. februarja 1943, diakonat pa bodo prejeli na kvatarno soboto, dne 20. marca 1943, in prezbiterat v nedeljo, dne 4. julija 1943.

V smislu določb kan. 998 cerkv. zakonika naj se ti novomašniki v vseh župnijah in kuratnih cerkvah razglase vernikom s prižnjo, in sicer v nedeljo, dne 7. marca 1943, s priporočilom, naj verniki molijo zanje, da bi postali in ostali duhovniki po Sreč Jezusovem ter da bi dobri Bog obudil veliko duhovniških poklicev. V smislu določila v Škof. listu 1931, str. 41, naj se na dan, ko se novomašniki razglase, in na dan njihovega mašniškega posvečenja moli pri dopoldanski in popoldanski službi božji molitev za novomašnike, kakor je v Cerkvem molitveniku na str. 264.

V Ljubljani, dne 22. februarja 1943.

† Gregorij,
škof.

8.

Triletni izpiti duhovnikov po kan. 130.

se bodo vršili letos v četrtek, dne 14. oktobra, v avlah teološke fakultete v Ljubljani (Alojzijevešče). Začetek bo ob osmih zjutraj.

Tvarina je določena v čl. 19. Zakonika ljubljanske škofije.

K izpitu se morajo kandidati prijaviti s pismeno prošnjo na škofjski ordinariat najkasneje do 1. oktobra 1943.

V Ljubljani, dne 22. februarja 1943.

† Gregorij,
škof.

9.

Konference Sodalitatis ss. Cordis Jesu v letu 1942.

V Ljubljani: dve konferenci. — Kako uvesti pri božji službi lepo in pobožno skupno molitev (stolni vikar Anton Orehar). — Šodobna vprašanja dušnega pastirstva (prelat Jan. Kalan). — In memoriam! V spomin v l. 1942. umrlim članom: univ. prof. dr. Lambertu Ehrlichu, stolnemu kanoniku dr. Alojziju Merharju in apostol. protonotarju Ivanu Sušniku (kanonik Alojzij Štroj). — Čistost in pokorščina, najmočnejši opori pravega duhovniškega življenja in blagoslovljenega delovanja (univ. docent dr. Ignacij Lenček).

Ljubljanska okolica: dve konferenci. — Vzroki nazadovanja naših Marijinih družb (kaplan Matija Lamovšek). — Kako naj župnik varuje in ohranja cerkvene umetnine (ekspozit Ivan Veider). — Pobožnost prvih petkov (dekan Matija Škerbec).

Cerknica: ena konferenca. — Čistost in pokorščina — najmočnejši opori pravega duhovniškega življenja in blagoslovljenega delovanja (župnik Pavel Podbregar).

Črnomelj: ena konferenca. — Česa pričakujejo poslušalci današnjega časa od pridigarja in česa jim je treba (kaplan Bogomil Škerlavaj). — Lastnosti in metode dobrega voditelja Marijinih družb (dekan p. Pavlin Bitnar).

Kočevje: —

Kostanjevica: —

Novo mesto: dve konferenci. — KA kmečkih mladcev. — Čistost in pokorščina, najmočnejši opori pravega duhovniškega življenja in blagoslovljenega delovanja.

Ribnica: ena konferenca. — Pomen združništva v novem redu (župnik Anton Mrkun).

Trebnje: —

Višnja gora: dve konferenci. — Kriza v naših družinah in nje vzrok (kaplan Franc Golob). — KA kmečkih fantov in mož.

Vrhnika: ena konferenca. — Potrebe novih tiskovin in nekatere temeljne zahteve pri sestavljanju (župnik Jožef Kapus).

Žužemberk: ena konferenca. — Časovne razmere in naše stališče do njih (župnik Ignacij Omahen).

10.

Verouk na strokovnih šolah.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino v Ljubljani je na osnovi čl. 3. svoje lastne naredbe št. 176 z dne 17. septembra 1942 po proučitvi predloga škof. ordinariata v Ljubljani z dne 31. oktobra 1942, št. 276, odločil z odlokom z dne 31. decembra 1942, št. 5654/8, da se uvede na vseh strokovnih šolah v pokrajini obligaten pouk verouka. Uvedla se je po ena tedenska ura verouka v vseh razredih.

11.

Mohorjeva družba.

Družba sv. Mohorja ima svoj sedež v Ljubljani. Njen pokrovitelj je prevzvišeni gospod škof dr. Gregorij Rožman. Omejena je Družba samo na Ljubljansko pokrajino. Obrniti ji je treba vso skrb, da se častitljiva Slomškova ustanova v tem času obdrži.

Za tekoče leto bi Družba rada izdala štiri knjige, dasi so bile napovedane le tri. Pogoj za to pa je večje število udov. Zgled nekaterih poverjenikov, ki so lani zelo dvignili število udov, kaže, da je tudi v sedanjih razmerah knjižni dar Družbe v slovenski hiši zaželen.

Družba vljudno prosi gg. poverjenike in prijatelje za pomoč, da se število udov povsod pomnoži. Število udov naj poverjenišтва javijo knjižni Mohorjeve družbe (Miklošičeva cesta 19) v prvi polovici meseca marca, da bo mogoče določiti višino naklade. Udnina znaša 20 lir.

Sv. Mohor, prosi za nas!

Družba sv. Mohorja v Ljubljani.

12.

»Knjižice«.

»Knjižice«, ki jih izdaja salezijanski zavod na Rakovniku v Ljubljani, stopajo že v svoje deseto leto izhajanja. V desetih letih je šlo med ljudstvo v 216 števkah čez milijon knjižic. Zadnje čase je število naroč-

nikov padlo. Treba je zato, da se poživi zanimanje zanje. Merodajno je, kar je zapisal prevzvišeni gospod škof uredništvu »Knjižice«: »Knjižice« zaslužijo, da se čim bolj razširijo med našim narodom, da postanejo vsaki družini reden gost, prijeten in koristen. Iz vsega srca želim, da bi našle »Knjižice« prav v vsakem kraju vnetih razširjevalcev. Zlasti verske organizacije, za vse, kar služi božji časti in zveličanju duš, navdušene, naj bi v svoj tiskovni apostolat sprejele »Knjižice«. Vsak dušni pastir bo prav tako z vneto širil ta drobn tisk, saj mu njegovo besedo na prižnici postoteri in jo nese v vsako hišo; prav posebno bi bilo potrebno nesti jo med tiste, ki božje besede sicer ne poslušajo.

Zaradi tega se župnijskim uradom naroča, da

a) priporoče naročitev »Knjižic« na prižnici; b) konkretno naroče nabiranje naročnikov raznim organizacijam v župniji; c) jih osebno priporoče ob priliki pastoralnih obiskov po družinah (za kar se dobi na Rakovniku večje število »Knjižic« gratis); č) pomagajo z nasveti uredništvu in upravi, da bi ta drobn tisk res dosegel svoj namen; d) da z akcijo ne prenehajo prej, dokler ne pride v vsak kraj vsaj nekaj deset »Knjižic« za stalne naročnike.

V današnjih časih zasluži to ceneno čtivo resno podporo od strani vse duhovščine. Zato naj stori vsak v svojem delokrogu vse, da se »Knjižice« razširijo čim bolj v mestu Ljubljani in po vsej deželi.

V Ljubljani, dne 2. januarja 1943.

Ign. Nadrah,
gen. vikar.

13.

Duhovne vaje v letu 1942.

so napravili: dr. Gregorij Rožman. — Dr. Ambrožič Franc, Anžič Anton, Arh Jožef, Avguštin Albin. — Babnik Ferdinand, Bergant Anton, Bernik Franc, Borštinar Janez, Brecljnik Alojzij, Burja Mihael. — Caserman Janez, Cerkovnik Franc, Cuderman Kristijan, Cvelbar Jožef. — Čuk Karel. — Dagarin Matej, dr. Demšar Jožef, Dodič Anton, dr. Dokler Marijan, Drole Martin. — Erzar Franc, Erzin Leopold. — Dr. Fajdiga Viljem, Ferjančič Franc, Filipič Janez, Flajnik Peter, Florijančič Jožef, Fric Franc, Fröhlich Franc. — Gande Bogomir, Glavač Franc, Gnidovec Franc, Golf Anton, Grims Stanislav, dr. Grivec Franc. — Hostnik Jožef. — Jamnik Jožef, Jeglič Stanislav, Jenko Janez (Žužemberk), Jenko Mihael, dr. Jere Franc. — Kalan Janez st., Kambič Alojzij, † Kanduč Franc, Kastelic Matija, Kek Franc, Kirar Franc, Klinec Jernej, Kljun Janez, dr. Knific Janez, Komlanec Anton, † Kopitar Andrej, Koretič Franc, Koritnik Anton, Košir Jožef, Košmerlj Alojzij, dr. Kotnik Jakob, dr. Kraljič Janez, Kraljič Štefan, Kramar Janez, Krašna Franc, Križaj Janez, Križman Andrej, Kunstelj Franc. — Lamovšek Matija, Langerholz Janez, Lavrič Vincencij, Lenič Stanislav, Lesar Janez, dr. Levičnik Alfonz, Lovšin Franc, dr. Lukman Franc. — Markič Jožef, Matkovič Karel, Mavec Jakob, Mikuš Janez, Mlakar Janko, Moder Anton. — Nadrah Ignacij, Novak Stojan. — Oblak Anton, Oblak Valentin, Ocepek Jožef, dr. Oražem Janez, Orehar Aton. — Papež Karel, Pavlin Janez, Pavlin Jernej, Peče Jožef, Peček Alojzij, Pečnik Janez, Pengov Franc, Pezdir Franc, Pfajfar Franc, Pipp Viljem, Pivek Janez, Pogačnik Anton, dr. Po-

gačnik Jožef, dr. Potočnik Ciril, Premrl Stanislav, Pucelj Janez. — Rihar Janez, Rihar Matej, dr. Robič Pavel. — Schweiger Viktor, Sedej Janez, dr. Slavič Matija, dr. Snoj Andrej, Snoj Jožef, Snoj Venceslav, Stanonik Maks, Starc Martin, Stopar Anton, Strupi Alojzij, Svete Jernej. — Šavli Andrej, Šešek Janez, Šimenc Jožef, Šinkar Anton, Škerbec Matija, Škrbe Stanislav, Šolar Jožef, Soukal Franc, Šparovec Alojzij, Špendal Janez, Štrancar Ignacij, Štrukelj Janez. — Terčelj Filip, Terškan Štefan, Tomažič Janez ml., Tome Matija, Tome Alojzij (katehet), Tomelj Anton, dr. Turk Jožef. — Dr. Ušeničnik Aleš, dr. Ušeničnik Franc. — Vindišar Janez, dr. Vodopivec Janez, Vole Alojzij, Vole Jožef, Vovk Anton, Vovk Jožef star., dr. Vrečar Janez, Vukšinič Anton, Wolbang Karel. — Zabret Franc, Zabret Valentin, Zaletel Vincencij, Zor Vincencij, Zupančič Janez. — Žagar - Sanaval Janez, Žakelj Filip, Žitko Alojzij, Žuzek Jožef. — Skupaj 155.

Naknadno se objavljajo za leto 1941.: Bukovec Martin, Čampa Franc, Dagarin Matej, Jeglič Stanislav, Podbregar Pavel, Rakovec Engelbert, Stolbičar Kristijan, Strekelj Jakob, Štrubelj Janez, Tiringar Janez, Vodopivec Janez in Žust Jakob.

V Domu duhovnih vaj v Ljubljani

je bilo 12 tečajev z 289 udeleženci, in sicer:

8 tečajev duhovnikov	134 udeležencev
posamezni duhovniki	6 udeležencev
1 tečaj za akademike	70 udeležencev
1 tečaj za bogoslovce	24 udeležencev
2 tečaja za dijake kongreganiste	32 udeležencev
1 dvodnevna duhovna obnova za dijake kongr.	22 udeležencev
posamezen inteligent	1 udeleženec

V Misijonski hiši v Ljubljani, Tabor 12,

so bili tečaji duhovnih vaj:

1 za srednješolce-dijake, Zveze kat. dijakov	30 udeležencev
1 za akademike, Zveze katoliških dijakov	24 udeležencev
1 za člane Zveze mladih katoliških delavcev	23 udeležencev
1 za akademike AK »Straža«	26 udeležencev

14.

Razne objave.

Plačilni sezname za nakazovanje mesečnih prejemkov se morajo v smislu obstoječih predpisov predlagati računovodstvu Finančne direkcije v Ljubljani najkasneje do 10. dne v mesecu, in to tudi takrat, če plača za tekoči mesec še ni bila nakazana. Kdor se ne drži tega predpisa, ne more prejemati svoje plače v redu.

Mašnih štipendijev ima škof. ordinariat na razpolago v zadostni meri in jih morejo dobiti vsi duhovniki obeh škofij brez izjeme.

Slovstvo.

Venčeslav M. Vrtovec D. J.: Iz tistih dni. Pisma prijateljeni. Glasnikove knjižnice zvezek 11. Izdal Glasnik presv. Srca Jezusovega v Ljubljani. — Dragoceno knjižico, namenjeno mladim fantom, toplo priporočamo.

J. Gerely - Marija Gande: Daj mi svoje srce. Knjiga za dekleta. Ljudska knjigarna v Ljubljani. — Knjižica kaže pot nazaj v družinski raj in bi je nobeno dekle ne smelo pogrešati. Priporočamo.

O. Elemér Csávossy D. J.: Grob ob Donavi. Dnevnik in življenjepis sestre Marije Margarete Bogner iz reda Marijinega obiskanja. Mladinska založba v Ljubljani. — Knjižica pripoveduje o mali in skromni cvetki, ki je zrasla na vrtu sester Marijinega obiskanja. Spodbudno in koristno branje. Priporočamo.

P. M. Schmid D. J. — M. Magdalena Plevel, urš.: Duše — žrtve presv. Srca Jezusovega. Druga izdaja. Založil uršulinski provincialat v Ljubljani. — Toplo priporočamo.

Vestnik Dejanja sv. Detinstva Jezusovega. Ob stoletnici ustanovitve. Kratko poročilo slovenskim deležnikom za l. 1942. Sestavil Anton Čadež, škof. voditelj. — Priporočamo.

Knjižice salezijan. družbe: št. 217—218: Oče domovine; št. 219—220: Satan. — Priporočamo.

Škofijska kronika.

Teološka fakulteta. Za docenta krščanskega in primerjalnega verslovja je bil imenovan dr. Vilko Fajdiga, gimn. profesor v Ljubljani.

Škofijski ordinariat v Ljubljani,

dne 24. februarja 1943.

Ign. Nadrah,
gen. vikar.

Jože Jagodie,
škof. kancler.

Vsebina: 3. Ob 60 letnici škofa Rožmana. — 4. Molitev ob zračnih napadih. — 5. Kanonična vizitacija in birmovanje l. 1943. — 6. Konferenca v l. 1943. — 7. Novomašniki leta 1943. — 8. Triletni izpiti duhovnikov po kan. 130. — 9. Konferenca Sodal. ss. C. J. v letu 1942. — 10. Verouk na strokovnih šolah. — 11. Mohorjeva družba. — 12. »Knjižice«. — 13. Duhovne vaje v l. 1942. — 14. Razne objave. — 15. Slovstvo. — 16. Škofijska kronika.

Izdajatelj: Škofijski ordinariat (Ignacij Nadrah). — Odgovorni urednik: Jože Jagodie.
Tiska Ljudska tiskarna v Ljubljani (Jože Kramarič).